

DIVJAD, ŠKODA, ODSTRELI...

V občini Moste-Polje je tamkajšnji občinski sekretariat za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pred kratkim pripravil tudi analizo stanja problematike lovstva, s predlogom sprememb zakonodaje na tem področju.

Pravna podlaga za urejanje vprašanj v zvezi z divjadjo in lovstvom v Sloveniji je podana z Zakonom o varstvu, gojitvi in lovu divjadi ter o upravljanju lovišč. Zakon, ki ureja to področje od sprejetja leta 1976 do zdaj ni doživel bistvenih sprememb in dopolnitev, žal so novosti ostale v precejšnji meri na stopnji načelnosti, saj zakon ni »uhodil« ustreznih poti za uveljavitev v življenju, razlog je v nedoslednosti in nedorečenosti samih zakonskih določil, še najbolj zgovorno dejstvo pa je samo uveljavljanje novosti, ki je docela prepuščeno neučinkovitemu družbenemu dogovarjanju. Na uresničevanje določil zakona je v celoti in odločilno vplivalo tudi dejstvo, da je zakon dajal zelo široka pooblastila lovski organizaciji, ki je zaradi tega ravnala tako, kot je ustrezalo njenim interesom.

Od nekaj več kot 2 milijona hektarov skupnih površin v Sloveniji zavzema 411 lovišč lovskih družin, skupaj milijon osemstotisoč hektarjev. Lovske družine so s svojim članstvom povezane v območne zveze lovskih družin, te pa se združujejo v Lovsko zvezo Slovenije. V neposredni upravi Lovske zveze Slovenije sta tudi lovišči s poklicnimi lovci – Ljubljanski vrh in Žitna gora v skupni izmeri 7.800 hektarov, tako da pokrivajo v lovski zvezi Slovenije združena lovišča kar 87% celotne površine Republike Slovenije.

V občini Ljubljana Moste-Polje imamo dve lovski družini in sicer **Pugled** in **Laze**. V družinah morajo vsako leto pripraviti načrt gospodarjenja v njunih loviščih in ga uskladiti z interesi gospodarstva, kmetijstva in drugih uporabnikov prostora. Skupna površina lovišča Lovske družine **Pugled** znaša 8.125 hektarov, od tega jih je lovni 3.800 hektarov, lovske dru-

žine **Laze** pa 5.425 hektarov, od tega jih je lovni kar 5.225 hektarov.

Republiški sekretariat za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Slovenije je pred kratkim obvestil občine, naj glede na pričakovane spremembe v Lovsko-gospodarskem načrtovanju ne zahtevajo izdelave novih srednjeročnih načrtov za obdobje 1991–1995, ampak naj lovskim organizacijam za obdobje do sprejema novega zakona o lovstvu omogočijo gospodarjenje s potrditvijo **letnega** gospodarskega načrta oz. načrta ukrepov v lovišču. Lovski družini **Laze** in **Pugled** sta dali srednjeročni lovsko-gospodarski načrt v potrditev pristojnemu občinskemu upravnemu organu.

Kot poudarjajo na občinskem sekretariatu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano bodo pri potrjevanju lovsko-gospodarskega načrta upoštevali interese kmetijstva in gozdarstva.

Divjad je lani povzročila veliko škodo, predvsem na kmetijskih območjih v krajevnih skupnostih **Besnica**, **Dolsko**, **Lipoglav**, **Zadovolje** in **Klopce**. Ker oškodovanci doslej niso dovolj izrabili možnosti za pritožbe pri določitvi odškodnine, je občinski sekretariat za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano krajevnim skupnostim pripravil navodilo o postopku za povračilo škode povzročene od divjadi. Lovska organizacija, ki upravlja z loviščem, mora na krajevno običajni način objaviti imena in naslove oseb, ki so pooblaščen sprejemati zahteve za povračilo škode o divjadi. Najprej si je treba prizadevati za sporazum med lovsko organizacijo in oškodovancem tako, da oba določita s pismenim sporazumom višino škode in plačilo odškodnine, če se v 15 dneh od dneva, ko je oškodovanec vložil pismo zahtevo ne moreta vpletena sporazumeti, lahko vloži oškodovanec v nadaljnjih 30-tih dneh od dneva, ko je škoda nastala, prijavo povzročene škode. V njej mora navesti višino odškodnine. Oškodovanec jo vloži za varstvo pristojnemu organu tiste občine, kjer je lovsko družina vpisana v register oz. tam, kjer ima druga lovsko organizacija svoj sedež. Na podlagi take prijave je upravni

organ obvezen v 15 dneh po prejemu prijave imenovati posebno komisijo, v kateri so kmetijski in lovski izvedenci, kot predsednik pa predstavnik občinskega upravnega organa. Ta komisija si mora najpozneje v 15 dneh po imenovanju ogledati prizadeti kraj in povzročeno škodo, ugotoviti obseg in znamenja iz katerih lahko sklepa ali je škoda povzročila divjad in kako je uporabnik oz. lastnik zemljišča poskrbel za zavarovanje pred škodo pred divjadjo in druge okoliščine.

Namen novega zakona je uveljaviti takšno obravnavanje divjadi, ki bo zagotovilo strokovno načrtovanje obsegov in ukrepov v okolju s pomočjo katerih bi zmanjšali vse vrste škode, ki jih povzroča divjad. Novi zakon o lovu naj bi obvezal lovce, da bodo skrbeli za preprečevanje škod po divjadi.

Skratka: škoda naj bo tista, na podlagi katere bo treba ukrepati. Tako in drugače, da bo volk sit in koza cela, divjad, ki povzroča škodo kmetijstvu pa v načrtovanem ravnanju s naravo.

MIŠK

RAZSTAVA DOMAČE OBRTI, PLEMENSKIH KOBIL IN ŽREBIC

Tako kot že vrsto let bomo tudi letos organizirali razstavo domače obrti in jedil v združenem domu v Zadovolju 2. junija 1991 od 9. do 18. ure.

Letos bo to že 8. tovrstna razstava v tem kraju pod nazivom »KMEČKI PRAZNIK 91«. Na razstavi bomo razstavljali različne izdelke kmečkega prebivalstva iz skoraj cele občine Moste-Polje. V teh krajih je zelo razvita predvsem pletarska obrt, tako da si bo mogoče ogledati najrazličnejše košare in košarice, butare, peharje, metle, pa tudi razna ročna dela kmečkih žena.

Razstavljeni bodo tudi izdelki, ki so bili na vseslovenski razstavi domače obrti v Slovenj Gradcu v lanskem letu in tudi poprej nagajeni in so si tu izdelovalci pridobili naziv mojster domače obrti.

Še posebej je potrebno omeniti razne dobrote domače kmečke peke, ki jih znajo tu kmetice odlično pripraviti.

Veliko izmed razstavljenih reči bo možno tekom razstave tudi kupiti. Istočasno si bomo na dvorišču združenega doma v Zadovolju lahko v dopoldanskem času ogledali tudi razstavo plemenskih kobil in žrebic, ki jo organizira Kmetijska zadruga Ljubljana TZO Dobrunje.

Razstava tako obrti in jedil kot tudi žrebic pomeni s svojimi lepimi izdelki in živalmi, ponovno predstavitev teh krajev javnosti in prispevek k ohranjanju le tega, kot tudi željo po večjem širjenju teh dejavnosti, zlasti med mladimi.

Aktiv kmečkih žena Dobrunje vabi na ogled in nakupe domačih dobrot in izdelkov v nedeljo 2. junija 1991.

Kmetijski zavod Ljubljana
JOŽICA ROZMAN

NA JANČAH ŠE VEDNO BREZ PITNE VODE

Ljudem – željnim svežega zraka in sprehodov v idiličnih krajih, le 25 kilometrov oddaljenih iz Ljubljane, nekje tam, kjer je začetek Posavja, ne bi mogel priporočiti drugega, kot obisk planinskega doma na Jančah.

Upravnica tega doma na višini 794 metrov je **Cvetka Križaj**. Vse bi bilo lepo in prav – le da bi imeli še vodo! Svojo vodo! Zdaj jo morajo dovažati s cisternami. »Na leto nam jo morajo pripeljati vsaj tri do štiri-krat. Pred tednom dni so nam jo spet pripeljali,

toda takšen prevoz tudi nekaj stane – 1800 dinarjev,« je pojasnila **Cvetka Križaj**.

Seveda so si na Jančah prizadevali rešiti problem pitne vode. Zgradili so vodnjak za 150m³ vode. **Dela je izvajal SCT**. Žal pa svojega posla niso opravili tako, kot bi morali. Vodnjak, ki je zgrajen tako, da vanj doteka kapnica, je namreč kmalu, tudi potem, ko bi moral »držati« vodo, usahnil. Investitorji so prišli in ga pregledovali, enkrat celo ves vodnjak znova

izolirali, toda kljub vsemu zbiralnik še vedno pušča. Kmalu bo že tretje leto, odkar so ga zgradili, planinski dom in okoliške hiše, ki jim je bil vodni zbiralnik prvenstveno namenjen, pa so še zmeraj brez lastne pitne vode.

● **Krajevna skupnost Besnica**, v katero se združuje trinajst vasi, je s približno tisoč prebivalci ena največjih, saj geografsko zavzema polovico občine Moste-Polje. Vasi Janče in Mali vrh nimata vodovoda, zato si tamkajšnji krajanji pomagajo z uporabo kapnice.

Tajnik krajevnih skupnosti **Besnica**, **Bojan Jerlah** je povedal, da sta poleg Janč in Malega vrha v poletnih mesecih zaradi slabe zmogljivosti vodnih črpalk ogroženi tudi vasi **Prežganje** in **Volovje**.

Upajmo le, da se bodo svojih napak pri graditvi vodnega zbiralnika ob planinskem domu na Jančah, kamor vodi osem pešpoti, med njimi tudi nekaj evropskih, zavedali pri SCT in gospodarski kriminal, ki ga povzroča temu turističnemu kraju, čimprej odpravili.

Kot smo zvedeli med obiskom na Jančah, kjer imajo približno petindvajset gospodinjstev, so na vodnjaku odkrili za pest veliko luknjo. Upajmo le, da jo bo izvajalec del SCT, ki je v treh letih uporabnikom slabo zgrajenega vodnjaka povzročil veliko škodo, le-to poplačal in svoje napake tudi čimprej odpravil. Lepo bi bilo, da bi že v naslednji številki Naše skupnosti lahko poročali, da vodni zbiralnik na Jančah »drži« vodo in služi svojemu namenu.

MIŠK

Zaradi pomanjkljivosti in napak pri izvedbi del, za katera mora odgovarjati SCT, krajanje Janč ne vedo, kdaj bo zgrajen vodni zbiralnik pri planinskem domu naposled služil svojemu namenu. Bodo še dolgo plačevali tretjino denarja (dve tretjini pa občina) za prevoz in oskrbo z vodo in »podpirali« gospodarski kriminal. Foto: MIŠK

PREPOVED NABIRANJA POLŽEV

Veliki vrtni polži (*Helix pomatia*) so bili pred leti splošno razširjena in razmeroma pogosta živalska vrsta. V zadnjem času pa so zaradi prekomernega nabiranja postali ogroženi ter obstaja nevarnost, da bi izumrli. Vzrok je nenadzorovano komercialno izkoriščanje, ki se ravna izrazito po merilih zaslužka, niti malo pa ne upošteva bioloških zakonitosti vrste oziroma narave.

Zaradi tega je Sekretariat za gozdarstvo in družbene dejavnosti občine Ljubljana Moste-Polje na podlagi 29. člena Zakona o naravnih in kulturnih dediščin (Ur. l. SRS, št. 1/81 in 42/86), po posvetovanju z Ljubljanskim regionalnim zavodom za varstvo narave in kulturne dediščine in na podlagi Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave in kulturne dediščine izdal naslednjo

ODLOČBO

1. Veliki vrtni polži (*Helix pomatia*) se začasno razglasijo za naravno znamenitost, in sicer za ogroženo živalsko vrsto.

2. Prepovedano je množično komercialno izkoriščanje velikih vrtnih polžev. Velike vrtnice polže je prepovedano v komercialni namen nabirati, ubijati, prenašati, prodajati in izvažati. Ta prepoved ne velja za polže, ki so vzrejeni v umetnih pogojih.

3. Odločba velja za čas 12 mesecev.

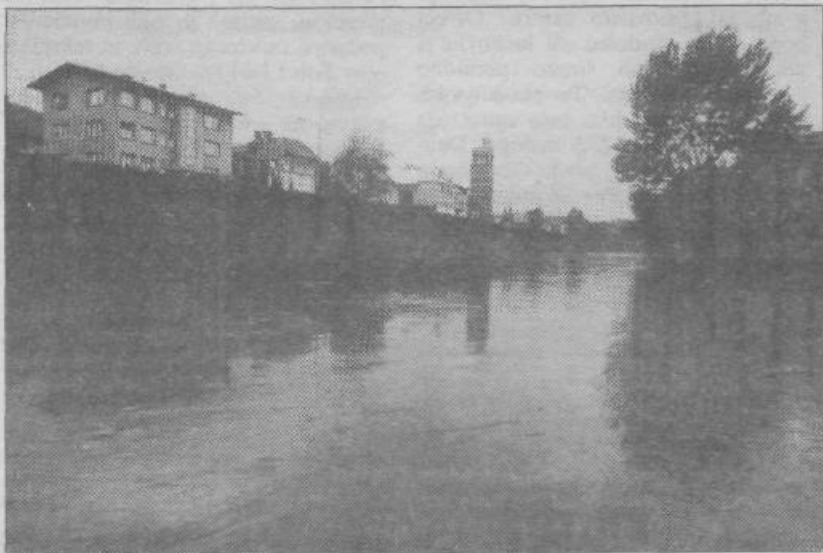
PRVI MAJ NA PEČARJU

Letos ni bilo vabil in ne organizatorja prvomajskega srečanja na Pečarju. Ljudje pa so vseeno prišli, spontano, kar tako iz navade, da bi nadaljevali tradicijo, ki so jo med prvo in drugo vojno tako zvesto gojili delavci Papirnice Vevče. Tradicijo je pretrgala druga svetovna vojna, v kateri sta si okupatorja razdelila Slovenijo in prav tu čez Pečarja potegnili mejo med Italijo in Nemčijo. Tako je na tem našem cestnem prelazu nekaj let visoko na drogu vihrala zastava s kljukastim križem. Stala je tudi utrjena obmejna policijska postojanka in seveda

obilo bodoče zice ter vse ostalo, kar k utrjeni meji sodi. Če tedaj ne bi bilo pravih srčnih rodoljubov pri nas in drugod po svetu, bi meja čez Pečarja še vedno tekla in prvi maji bi bili brez nas.

Morda tudi zaradi tega zavedanja smo se 1. maja tudi letos srečali na Pečarju. Ni nas nihče povabil, sindikat nas ni dočakal z nageljni in mladim pelinom. Ni bilo pihalnega orkestra, ne druge muzike in ne gostincev. Le Režka in člani njene družine, ki tu živijo, so nas prijazno dočakali in postregli, kot smo želeli.

SLAVKO GERLICA

Nekaj občanov je pisalo na uredništvo Naše skupnosti in nas opozorilo na odpadni material in črnodrnateljske posege na bregovih Ljubljane. Ostanke onesnaževalce je te dni prekrila visoka gladina reke, toda ne toliko, da bi ostali skriti očem. Ozavešeni občani zahtevajo učinkovitejše ukrepanje inšpekcijskih služb. (Fotografija: Borut Krajnc)

DRAGI LJUBLJANČANI!

Zima se je poslovila, ostale pa so umazane ulice, ceste, pločniki, zelenice, parki in dvorišča. Marsikje smo samoiniciativno organizirali čiščenje, kar je razveseljivo, vendar pa je to premalo, da bi naše mesto dobilo podobo, ki si jo kot »belo« mesto zasluži.

V Ljubljani bo tudi letos veliko pomembnih dogodkov in vrsta prireditev, od svetovnega slovenskega kongresa, svetovnega prvenstva v kajaku in kanuju na divjih vodah, mednarodnega kongresa industrijskih oblikovalcev do mednarodnega grafičnega bienala. Gostje bodo prišli z vseh strani sveta in prav je, da jim Ljubljano s ponosom predstavimo kot kulturno, gostoljubno, čisto in belo mesto. Vendar je ne čistimo samo za goste, predvsem jo očistimo za naše dobro počutje in vzgojo zavesti naših otrok, da ne bodo kot otroci ali odrasli smetili svojega dvorišča in ulice.

Delavci, ki skrbijo za čistočo v mestu, so že opravili del spomladanskega čiščenja, vendar Ljubljani bolj zasmetimo, kot zmorejo sami očistiti, za večji obseg čiščenja pa ni dovolj denarja. Ljubljana je naše mesto, zato smo prepričani, da je lahko le čista in lepa nam v ponos. Taka pa bo le, če bomo poprijeli prav vsi, odrasli in otroci, v akciji: Očistimo Ljubljano in naredimo iz nje spet belo mesto.

Očistimo in polepšajmo nam zaupan košček Zemlje, ki je naša Ljubljana.

Ljubljanski župan
Jože Strgar
in župani ljubljanskih občin